

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomantky:	Adam Sochůrek
Téma diplomové práce:	Postavení sportovce jako podnikatele
Rozsah práce:	55 stran vlastního textu (počet znaků dle diplomanta 141 245)
Datum odevzdání práce:	26. 10. 2021 elektronická verze

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma sportovce jako podnikatele je tématem stále aktuálním, protože nelze mít za to, že všechny otázky s ním souvisejícím byly vyřešeny, navíc o tématu neexistuje v České republice komplexní monografie, která by problematiku prozkoumala patřičně do hloubky. Tématu je tak možné se stále věnovat a nelze jej považovat za vyčerpané.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je z hlediska úrovně teoretických znalostí vyžadovaných pro jeho zpracování spíše obtížnější. Téma vyžaduje nejen výbornou orientaci v obecné části obchodního práva, nýbrž i v pracovním právu se skvělou orientací v soukromém právu obecně. Vzhledem ke specifickým sportu a absenci sektorové úpravy si pak téma žádá velmi dobrou orientaci v oblasti právní argumentace.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je rozdělena vyjma úvodu a závěru do čtyř částí. První úvodní část je nazvána Sport a právo a obsahuje jedinou dílčí podkapitulu nazvanou Právní úprava sportu v České republice. Smysl této kapitoly pro celou práci mi není zcela zřejmý. Skutečnost, že zvláštní právní úprava výslovně upravující postavení sportovce absentuje, by bylo možné vyřešit v rámci jednoho odstavce. V úvodu práce bych naopak ocenila obecné vymezení postavení sportovce, čím se shoduje se zaměstnanci na jedné straně a naopak čím se od nich odlišuje, obdobně čím se shoduje nebo může shodovat obecně s podnikateli a čím se od nich odlišuje.

Druhá kapitola nazvaná Postavení sportovce jako podnikatele je rozčleněna do čtyř subkapitol. V první subkapitole diplomant zpracovává tyto oblasti: Pojem podnikání a podnikatele, Sportovec jako podnikatel, Sportovec jako živnostník a závěr. Tato subkapitola se tak svým názvem zcela shoduje s názvem diplomové práce a je tak třeba se ptát, proč byla pojata, jak byla pojata, a proč poté, co na straně 15 diplomant formuluje svůj názor na to, zda sportovec může být v postavení podnikatele, se věnuje dalším otázkám s tématem buď nesouvisejícím (kapitola třetí) nebo souvisejícím jen volně (druhá subkapitola druhé kapitoly). Dalšími subkapitolami jsou Sportovec jako zaměstnanec, Postavení profesionálního sportovce z pohledu judikatury NSS a Srovnání s německou právní úpravou.

Třetí kapitola je velmi stručně a přehledově zaměřena na smluvní vztahy a odpovědnost ve sportu, přičemž opětovně obsahuje jednu subkapitulu.

Čtvrtá kapitola je zaměřeně na evropskou judikaturu.

Nerozumím zvolené strukturu práce. Diplomant dostatečně nevysvětluje, proč strukturu práce uspořádal tak, jak ji uspořádal, ani jak mu zvolená struktura má pomoci k řádnému zpracování tématu a proč se věnuje i otázkám, které se jeví jako s tématem nesouvisející (úrazy ve sportu). Kapitoly na sebe

nenavazují a nesměřují k jednomu cíli. Toto zjištění je o to smutnější, že z práce je patrné, že se diplomant seznámil z celou řadou zajímavých podkladů, které však nedokázal uceleně zpracovat. Práce nepůsobí soudržným dojmem, např. není zřejmé, proč je prostor judikatury ESD či SDEU věnován až ve čtvrté kapitole a proč s ní není pracováno průběžně. Obdobně lze ve vztahu ke kapitole o německé judikatuře uzavřít, že je sice zajímavá, ale k žádnému srovnání s českou právní úpravou nedochází, ač to její název slibuje. Stejnou výtku je možné učinit i ke kapitole pojednávající o judikatuře Nejvyššího správního soudu; proč je judikatura oddělena od subkapitoly Sportovec jako podnikatel?

Je-li klíčovou otázkou práce, zda „profesionální sportovec může vykonávat svou sportovní činnost jako podnikatel, nebo zda by měl být profesionální sportovec podřízen režimu ZP a být v postavení zaměstnance“ (str. 1), pak by bylo vhodnější postupně analyzovat jednotlivé argumenty, a to jak z pohledu legislativy, nauky a judikatury, ale i vybrané německé úpravy a judikatury ESD a SDEU, a následně předložit jednoznačný diplomantův závěr. Jinými slovy, zvolená struktura řešení této otázky nepomáhá a naopak hledání jejího řešení ztěžuje, protože práce se tím stává nepřehlednou.

Oceňuji, že diplomant zpracovává závěry u jednotlivých kapitol a podrobně formuloval závěr celé diplomové práce.

Shrnu-li výše uvedené, nepovažuji strukturu práce za vhodně zvolenou a bohužel se nevhodně zvolená struktura promítá do kvality celé práce.

4. Vyjádření k práci

Diplomantovi se v důsledku nevhodně zvoleného konceptu práce nepodařilo dostatečně vytěžit nastudované podklady a nabyté poznatky přehledně a srozumitelně uspořádat.

Dále si dovoluji připojit několik věcných poznámek k obsahu práce.

První kapitola věcně nic k tématu v zásadě nepřináší, neplní funkci úvodu do zkoumané problematiky, ale povšechně pojednává o pramenech, mezi něž řadí diplomant i vnitřní předpisy sportovních asociací, aniž je právně klasifikuje a rozebírá důvody jejich závaznosti pro sportovce a zkoumá limity asociací při jejich tvorbě (soutěžní právo, slabší strana apod.), neřku-li že ve vztahu k nim nezkoumá základní otázku spojenou se zpracovávaným tématem, a sice do jaké míry mohou tyto vnitřní předpisy určit povahu postavení sportovce, tj. zda má být v postavení podnikatele, zaměstnance či osoby vykonávající nezávislé povolání.

Subkapitoly 2.1.1., 2.1.2 a 2.1.3. nejsou dostatečně propracované, zvláště kap. 2.1.2. lze vytknout, že při jejím zpracování diplomant v zásadě pracoval jen s jedním pramenem. Velmi vhodné by bylo, aby do těchto partií promítl závěry českých, německých a evropských soudů a otázku, jaké postavení sportovec může mít a v závislosti na jakých podmínkách vyhodnotil komplexně.

Věcných připomínek bych k práci měla ještě celou řadu. V kapitole nazvané Srovnání s německou právní úpravou o žádné srovnání nejde, protože kapitola jen přehledově zpracovává rozhodovací činnost německých soudů, aniž obsahuje zmínku o úpravě pracovního práva, natož aby se zabývala porovnáním české a německé úpravy a vyhodnocovala, zda závěry německých soudů jsou či nejsou přenositelné do českého práva. Rovněž lze mít pochybnosti o zaměření kapitoly třetí, v níž je pojednáno o fotbalistovi a jeho vztahu ke klubu. Není však jasné, proč je důležité se zabývat právě fotbalistou. Tak by tomu mohlo být tehdy, pokud by téma práce znělo Právní postavení fotbalisty či nějak obdobně. Navíc jde jen o popis přístupu praxe bez jakéhokoli právního rozboru a zhodnocení.

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Cíl diplomové práce není zcela jasně vymezen v návaznosti na téma diplomové práce. Diplomant totiž na str. 1 uvádí, že se bude „zabývat různými možnostmi úpravy vzájemných vztahů mezi profesionálními sportovci a sportovními kluby“ a zda „profesionální sportovec může vykonávat svou sportovní činnost jako podnikatel, nebo by měl být profesionální sportovec podřízen režimu ZP.“ Téma práce však zní Postavení sportovce jako podnikatele nikoli obecně Právní postavení sportovce. Rozumím tomu, proč si diplomant na začátku svého bádání vyznačil hlavní cíl práce výše uvedeným způsobem. V průběhu zpracování tématu si však měl uvědomit, že nejde jen o možnost vykonávat sportovní činnost jako podnikání nebo jako zaměstnání, nýbrž že se nabízí i třetí možnost - nezávislé povolání, jak sám diplomant připouští. Diplomant měl proto cíl práce přeformulovat, což se nestalo. Pokud by tak učinil, měl usilovat o nalezení odpovědi na otázku, za jakých podmínek je či není možné vykonávat sportovní činnost jako podnikání, jako nezávislé povolání či jako zaměstnání. Rovněž měl zohlednit, zda a do jaké míry hraje roli respekt ke smluvní autonomii stran. Touto cestou se diplomant bohužel nevydal, většinou se spokojil s tím, že konstatuje, jak funguje praxe v České republice, aniž ji však podrobuje kritické analýze, tedy zkoumá, zda je v souladu s právem. Velmi důležitým aspektem pro řešení dané otázky je i ochrana slabší strany v soukromém právu, ani tím se diplomant nezabývá. Ke zvážení i bylo změnit téma práce tak, aby její obsah s ní více korespondoval.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Podle kontroly práce v Turnitinu posuzovaná diplomová práce by neměla vykazovat znaky plagiátorství, přesto jsem je objevila. Prověřila jsem kapitolu 2.1.2., při jejíž tvorbě diplomant čerpal z mého článku Sportovec jako podnikatel? Musím konstatovat, že odstavec na str. 10 začínající slovy „Pokud má tedy ...“ je od jeho druhé věty skoro doslovně převzata z tohoto mého článku, aniž diplomant zvolil formu přímé citace či dovolené parafráze myšlenky. Odlišnosti u dalšího odstavce na téže straně se stejnou předlohou jsou také zcela zanedbatelné a opět jsou u něj porušena citační pravidla. Obdobně tomu je v zásadě u celého následujícího textu, srov. např. část odstavce na str. 12 obsahujícím výklad znaku živnostenským nebo obdobným způsobem. Text skoro doslovně odpovídá předloze, aniž je formulován jako přímá citace či jsou jednotlivé myšlenky parafrázovány a je na ně průběžně odkazováno, nikoli až souhrnně na konci celého odstavce. Na základě toho lze mít pochybnost, zda diplomant stejně nepostupoval i u jiných použitých děl, tj. zda nejde o jeho běžný způsob práce se zdroji.

Prověřila jsem text na str. 10 až 12 a musím konstatovat, že nejde o samostatnou diplomantovu práci. Konečně názor je možné si udělat podle níže provedeného srovnání po přečtení jednotlivých pasáží. Pro porovnání uvádím nejprve své pasáže z citovaného článku a následně diplomantův text. Můj text je psán kurzívou. Diplomantův text není psán jako přímá citace a vesměs obsahuje jen jeden odkaz na zdroj na konci odstavce, výjimečně i v jeho průběhu. Pro lepší přehlednost jsem diplomantovy odstavce rozdělila do kratších celků, pak je zcela patrné, jak ke tvorbě kapitoly přistoupil.

Tato otázka je velmi významná, neboť má-li někdo postavení podnikatele, jsou mu občanským zákoníkem jednak uloženy specifické povinnosti (např. povinnost nezneužít své odbornosti nebo hospodářského postavení podle § 433 o. z.), jednak se nemůže dovolat některých ochranných ustanovení, kterých by se v případě, že by o podnikatele nešlo, dovolat mohl (např. v případě uzavírání adhezních smluv podle § 1799 a násl. o. z., lichvy podle § 1796 o. z. či neúměrného zkrácení podle § 1793 o. z.).

Toto posouzení je velmi důležité z toho důvodu, že má-li někdo postavení podnikatele, jsou mu OZ ukládány specifické povinnosti jako například povinnost nezneužívat svého hospodářského postavení nebo své odbornosti podle § 433 OZ. Dále se osoba v postavení podnikatele nemůže dovolávat některých ochranných ustanovení OZ, kterých by se v případě, že by za podnikatele považována nebyla, dovolat mohla. Jedná se například o lichvu podle § 1796 OZ či o neúměrné zkrácení podle § 1793 OZ, kdy podnikatel při svém podnikání nemá právo požadovat zrušení smlouvy dle § 1793 odst. 1 OZ, ani se nemůže dovolat neplatnosti smlouvy dle § 1796 OZ. (text na str. 10, odkaz až na konci odstavce)

Nový občanský zákoník nově v kontrastu ke spotřebiteli nevymezuje jen podnikatele, ale vedle něj i osobu samostatně vykonávající své povolání. Spotřebitele totiž nový občanský zákoník vymezuje v § 419 jako člověka, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná. Obdobně se můžeme setkat s osobou samostatně vykonávající své povolání v § 420 odst. 2 o. z. Toto ustanovení stanoví, že ve vztazích se spotřebitelem a pro účely § 1963 o. z. se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele. Z těchto dvou ustanovení nám tudíž ve vzájemné souvislosti plyne, že vedle podnikatele jako osoby, která podniká, občanský zákoník rozlišuje i osobu samostatně vykonávající své povolání.

OZ v kontrastu ke spotřebiteli nevymezuje pouze podnikatele, ale vedle něj také i osobu samostatně vykonávající své povolání dle § 420 odst. 2 OZ. Toto ustanovení stanoví, že právě ve vztazích ke spotřebiteli a pro účely § 1963 OZ, které se týká splatnosti pohledávek v obchodním styku, se za podnikatele považuje také osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele. (text na str. 10 s jedním odkazem na začátku odstavce)

Osoba samostatně vykonávající své povolání tak v zásadě nepodniká a není podnikatelem. V postavení podnikatele je jen ve vztahu ke spotřebitelům a pro účely § 1963 o. z. (splatnost pohledávek v obchodním styku). Ve vztahu k podnikateli je na osobu samostatně vykonávající své povolání třeba hledět jako na nepodnikatele, i když nikoli jako na spotřebitele. Osoba vykonávající samostatné povolání se tak může ve vztahu k podnikateli dovolat veškerých ustanovení nového občanského zákoníku chránící nepodnikatele, nikoli však těch, které chrání spotřebitele. Rovněž nelze bez dalšího uzavřít, že každý nepodnikatel se ve vztahu k podnikateli nachází v postavení slabší strany. Ve vztahu podnikatel a osoba samostatně vykonávající své povolání se tak osoba samostatně vykonávající své povolání může dovolat ustanovení o neúměrném zkrácení (§ 1793 o. z.), lichvě (§ 1796 o. z.), ochrany slabší strany při uzavírání smlouvy adhezním způsobem (§ 1799 o. z.) a naopak vůči ní se nelze dovolat obchodních zvyklostí (§ 558 odst. 2 o. z.), všeobecných obchodních podmínek (§ 1751 odst. 3 o. z.), potvrzujícího dopisu (§ 1757 o. z.). Na osobu samostatně vykonávající své povolání nelze v takovém vztahu dále aplikovat zákonná ustanovení o zastoupení podnikatele (§ 430 a 431 o. z.), o obchodním závodě (§ 502 o. z.) a o nabytí vlastnického práva od neoprávněného [§ 502 písm. b) o. z.].

Avšak osoba samostatně vykonávající své povolání tak v zásadě nepodniká a ani není podnikatelem. Pouze v postavení podnikatele je ve vztahu ke spotřebitelům a pro účely již zmíněného § 1963 OZ. Na osobu samostatně vykonávající své povolání ve vztahu k podnikateli je třeba hledět jako na nepodnikatele, ale zároveň na ni nemůže být pohlíženo jako na spotřebitele. Osoba vykonávající

samostatně své povolání se tak může vůči podnikateli dovolat všech ustanovení OZ, které chrání nepodnikatele, nikoli však těch ustanovení, které jsou určeny na ochranu spotřebitele. Lze tedy uzavřít, že se osoba vykonávající samostatně své povolání ve vztahu k podnikateli může dovolávat ustanovení o neúměrném zkrácení (§ 1793 OZ) a lichvě (§ 1796 OZ) a naopak vůči této osobě není možné se dovolat obchodních zvyklostí dle § 558 odst. 2 OZ nebo také všeobecných obchodních podmínek dle § 1751 odst. 3 OZ. (text na str. 11, odkaz na zdroj až na konci odstavce)

Kdo je osobou samostatně vykonávající své povolání, nám nový občanský zákoník nevymezuje. Je tak třeba se nejprve zabývat vymezením podnikatele, abychom stanovením rozlišujících kritérií mohli odlišit osobu samostatně vykonávající své povolání.

Kdo do skupiny osob samostatně vykonávajících své povolání patří, OZ nijak nedefinuje ani přesně nevymezuje. Pro zodpovězení této otázky je nutné se zabývat vymezením pojmu podnikatele, abychom na základě odlišností mohli osobu samostatně vykonávající své povolání od podnikatele rozlišit. (text na str. 11 bez odkazu)

Podívejme se podrobně na jednotlivé znaky podnikání a porovnejme, zda jsou dány i v případě osoby samostatně vykonávající povolání či nikoli. [...] Jak v případě podnikání, tak i v případě samostatného výkonu povolání se musí jednat o výdělečnou činnost, tj. o činnost, která je způsobilá přinést výdělek, tj. nějaký příjem. [...] V obou zkoumaných případech musí být dán i tento znak. V obou případech jde o nezávislou výdělečnou činnost (u podnikání to plyne z jeho definice, u samostatného výkonu povolání z jeho označení). Protipólem obou činností jak podnikání, tak samostatného výkonu povolání je zaměstnanecký vztah jako typický příklad závislé výdělečné činnosti. [...]

Když se podíváme na jednotlivé znaky podnikání a porovnáme, zda jsou dány u osoby samostatně vykonávající své povolání, dospějeme k závěru, že v obou případech se musí jednat o výdělečnou činnost, stejně tak v obou případech musí jít o činnost nezávislou, čímž je naplněn i znak samostatnosti, na který navazuje třetí znak výkonu činnosti na vlastní účet a odpovědnost. Všechny tyto tři znaky musí splňovat i osoba samostatně vykonávající své povolání, přičemž v případě znaku výdělečnosti lze předpokládat, že tato podmínka bude dána stejně jako u podnikatele. U znaků samostatnosti a výkonu činnosti na vlastní účet a odpovědnost by se v případě nenaplnění jednalo o protipól obou činností jak podnikání, tak samostatného výkonu povolání, tedy o zaměstnanecký vztah jako příklad závislé výdělečné činnosti. (text na str. 11 s jedním odkazem)

Nahodilá výdělečná činnost není podnikáním. Záměr podnikat musí být trvalejšího rázu, i když činnost nebude vykonávána nepřetržitě. Na rozdíl od předchozí právní úpravy se v novém občanském zákoníku akcentuje, že postačí, je-li dán záměr soustavnosti, nikoli že má jít o soustavně vykonávanou činnost. I v případě samostatného výkonu povolání lze předpokládat, že nemá jít o nahodilou aktivitu.

I u samostatného výkonu povolání lze předpokládat, že nepůjde pouze o nahodilou aktivitu, ale o činnost trvalejšího rázu, která ovšem nemusí být vykonávána nepřetržitě [...]. (text na str. 11 bez citace)

Není nutné, aby byl zisk dosažen. Nezbytnou podmínkou ale je, aby jeho dosažení bylo cílem konkrétní činnosti. Lze předpokládat, že i samostatný výkon povolání má přinést zisk jako podmínku obživy.

[...] a stejně tak lze předpokládat, že i samostatný výkon povolání má přinášet zisk jako podmínku obživy, ale není nezbytně nutné, aby byl zisk skutečně dosažen. (text na str. 11 bez citace)

Živnostenský nebo obdobný způsob výkonu výdělečné činnosti.

Tato nová podmínka by mohla na první pohled evokovat, že znakem podnikání je i okolnost, že podnikatel má podnikatelské oprávnění. Nový občanský zákoník ale výslovně deklaruje samostatnost na veřejném právu a i v důvodové zprávě je výslovně řečeno, že dovolenost již nadále není kritériem pro vymezení, kdo je podnikatelem. Ani podnikání, ani samostatný výkon povolání není z pohledu občanského zákona vázáno na dovolenost, tj. na to, že ten, kdo podniká nebo samostatně vykonává své povolání, má k tomu příslušné podnikatelské oprávnění, resp. jiné veřejnoprávní oprávnění, je-li vyžadováno.

Podmínku živnostenského nebo obdobného výkonu výdělečné činnosti je tedy nutno vykládat jinak. Je ji třeba chápat tak, že podnikáním je jen taková výdělečná činnost, která spočívá v nabídce služeb či zboží vůči třetím osobám, přičemž jde o organizovanou nabídku služeb nebo zboží.

Posledním ještě nezmiňným znakem nebo podmínkou podnikání je výkon výdělečné činnosti živnostenským nebo obdobným způsobem. Podnikání ani samostatný výkon povolání není z pohledu OZ vázán na dovolenost, tedy povinnost pro osobu, která podniká či samostatně vykonává své povolání, mít příslušné veřejnoprávní oprávnění. Tuto podmínku je třeba chápat tak, že podnikání je výdělečná činnost spočívající v organizované nabídce služeb nebo zboží vůči třetím osobám. (text na str 11 a 12 s jednou citací)

Tímto znakem je rovněž dáno, že v důsledku podnikatelské činnosti je vytvářen obchodní závod, jehož součástí je i převoditelná klientela a know-how. Obchodní závod po svém vytvoření sice nemusí vždy patřit podnikateli, ale v procesu jeho vytváření je existence podnikatele nezbytností. Nemůže-li být samostatnou výdělečnou činností vytvořen obchodní závod, který je převoditelný na jiného, nejde o podnikání. Tento znak tak po mém soudu bude chybět u výkonných umělců, autorů, ale právě i u profesionálních sportovců. Nemusí tomu ale tak být vždy.

Tento znak nám zároveň určuje, že v důsledku podnikatelské činnosti je vytvářen obchodní závod, jehož součástí je také například i know-how. Jakmile je obchodní závod vytvořen, nemusí vždy patřit podnikateli, ale v průběhu vytváření obchodního závodu je existence podnikatele nutností. Pokud samostatnou výdělečnou činností nemůže být vytvořen obchodní závod převoditelný na jiného, pak v takovém případě nepůjde o podnikání. Tento znak bude chybět u výkonných umělců, autorů a u profesionálních sportovců, nemusí to tak být ale bez výjimky. (text na str. 12)

V případě samostatného výkonu povolání je toto od podnikání odlišeno právě a jedině absencí znaku výkonu povolání živnostenským nebo obdobným způsobem.¹ U tohoto znaku za klíčové považují schopnost a možnost vytvořit danou činností převoditelný obchodní závod. Může-li být i výkonem samostatného povolání vytvořen obchodní závod (např. lékař, daňový poradce apod.), opouštíme již kategorii samostatného výkonu povolání a jde o kategorii podnikatele. Do skupiny osob samostatně

¹ S jiným náhledem na obsah pojmu samostatný výkon povolání se lze setkat v článku J. Pokorné: Vývoj a perspektiva právního vymezení podnikatele, Časopis pro právní vědu a praxi, č. 4, rok 2012, s. 359 a násl.

vykonávajících povolání tak náleží ti, kteří vykonávají samostatnou výdělečnou činnost, která nemá povahu podnikání. Podle mého soudu tak půjde především o profesionální umělce a profesionální sportovce, u nichž je jejich výkon činnosti na ně tak vázán, že je od nich neoddělitelný.

Samostatný výkon povolání je tedy od podnikání odlišen chybějícím znakem výkonu činnosti živnostenským nebo obdobným způsobem. Zásadní pro tento znak je schopnost a také možnost vytvořit převoditelný obchodní závod. V případě, že by i samostatným výkonem povolání mohl být vytvořen obchodní závod jako například u lékařů, pak už se nebude jednat o samostatný výkon povolání, ale o podnikání. Do skupiny osob samostatně vykonávající své povolání patří ti, kteří vykonávají samostatně výdělečnou činnost, které ale nemá povahu podnikání. Půjde především o profesionální umělce, ale právě také o profesionální sportovce. (text na str. 12 s jedním odkazem)

Uzavřeme-li v úvodu zmíněnou otázku tak, že profesionální sportovec nemusí být zaměstnancem, lze na základě výše uvedeného dospět k závěru, že nebude-li profesionální sportovec zaměstnancem, má v soukromém právu postavení osoby vykonávající samostatně své povolání, nikoli obecně postavení podnikatele. V postavení podnikatele se profesionální sportovec může ocitnout jen ve vztahu ke spotřebiteli anebo v souladu s § 5 odst. 1 o. z., pokud sám sebe za podnikatele prohlásí. Profesionální sportovci by tak v právním styku s jinými podnikateli měli požívat stejné ochrany jako jiní nepodnikatelé.

Na základě výše popsaného lze shrnout, že pokud profesionální sportovec nemusí být výhradně v postavení zaměstnance, pak bude mít v soukromém právu postavení osoby vykonávající samostatně své povolání, tudíž nikoli obecně postavení podnikatele. V postavení podnikatele tak může být profesionální sportovec pouze ve vztahu ke spotřebiteli, popřípadě podle § 5 odst. 1 OZ, pokud by se za podnikatele sám prohlásil. Ve vztahu k jinému podnikateli by tak profesionální sportovci měli mít stejnou právní ochranu jako jiní nepodnikatelé. (text na str. 12 s jediným odkazem)

Obdobné nedostatky v práci se zdroji lze nalézt i ve vztahu k judikatuře, kdy diplomant na několika místech přebírá doslovně pasáže z citovaných rozhodnutí, aniž přiznává, že jde o přímé citace, tj. aniž je dává do uvozovek (např. u rozhodnutí NSS sp. zn. 8 Afs 56/2010 ze dne 21. 9. 2011 nebo sp. zn. 1 Afs 73/2011 z 21. 1. 2014 – str. 14 a 23).

K otázce, zda práce byla diplomantem zpracována samostatně, se nemohu jako oponent vyjádřit, protože žádné konzultace o postupu ve zpracování tématu, na základě nichž bych mohla usuzovat o samostatnosti při zpracování, mezi diplomantem a oponentem neprobíhají.

c) logická stavba práce

K logické stavbě práce jsem se vyjádřila v části týkající se formálního a systematického členění práce.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Použité zdroje nejsou jen české provenience, nýbrž jsou i zahraniční. Jejich základním nedostatkem však je, že se skoro výhradně omezují na sportovní problematiku a diplomant nečerpá z obecných pramenů soukromého práva. Např. u subkapitoly 2.1.1 a 2.1.2 čerpá z nedostatečného počtu zdrojů, přičemž oba jsou více jak 7 let staré, což by samo o sobě nemuselo vadit, zcela však pomíjí učebnice obchodního práva, komentáře k občanskému zákoníku i pozdější odborné články zabývající se výkladem § 420 odst. 1 a 2 obč. zák.

Jde-li o dodržení zásad odborné práce se zdroji, práce nad rámec výše uvedené zcela zásadní vady vykazuje následující nedostatky. Výhradu je třeba učinit předně k tomu, že u kolektivních děl diplomant neuvádí autora textu, na který odkazuje (díla uvedená v pozn. 31, 32 a 34). Další výhradu činím ke způsobu citování některých myšlenek. Namísto toho, aby diplomant opatřil citací každou jednotlivou myšlenku, zdroj uvádí souhrnně k rozsáhlejšímu textu, což na první pohled pro neznalého čtenáře nemusí být patrné.

Poznámkový aparát je přiměřeně obsáhlý (194 poznámek), obsahuje však nadbytečné poznámky obsahující text, který měl být umístěn ve vlastním textu práce (např. pozn. 4, 6, 8, 13, 36 apod.).

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Předloženou práci považuji po obsahové stránce za slabou. Práce není sice zcela popisná, není však ani důkladnou analýzou. Jejím základním problémem je, že nezkoumá dílčí otázky postupně z různých perspektiv, nýbrž že se souhrnně zabývá celou problematikou vždy z určité perspektivy (právní úprava, judikatura). Takto zvolený přístup však není příliš vhodný, protože se čtenář ztrácí v závěrech, které diplomant předkládá. Jako příklad lze uvést subkapitulu č. 2.3 o judikatuře Nejvyššího správního soudu. Daleko vhodnější by bylo, aby jednotlivá rozhodnutí byla zmiňována průběžně při řešení dílčích otázek, které mají vést k odpovědi na tu hlavní. Vzhledem k tomu, že si diplomant žádné dílčí otázky nevymezil, tak se touto cestou nevydal. Jinými slovy, zkoumaná rozhodnutí měla být vtělena do kapitol zabývajících se otázkou, zda sportovec může vykonávat sportovní činnost jako podnikatel, případně kapitol pojednávajících o dalších možnostech (nezávislé povolání, zaměstnání). K práci s judikaturou lze ještě podotknout, že je škoda, že k českým soudním rozhodnutím diplomant nepřistoupil stejně jako k rozhodnutím ESD a SDEU. U rozhodnutí českých soudů postrádám skutkové vymezení, aby si čtenář mohl udělat plastičtější obrázek, o co ve věci šlo. Diplomant závěry českých soudů přebírá, nijak je neanalyzuje, ani s nimi nijak nepolemizuje, což je škoda, protože je z práce je patrné, že jich přečetl celou řadu.

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň je v zásadě standardní. Vyjadřování diplomanta je místy nepřesné či nesrozumitelné. Jako příklad pojmové nepřesnosti lze uvést ztotožnění odměny a zisku na str. 7. Ani použití pojmu hospodářská činnost na str. 8 není přesné, hospodářská činnost je pojem širší než podnikání, s nímž ji diplomant ztotožňuje. Na téže straně se lze setkat i s nesrozumitelností, protože není zcela zřejmé, co má být diplomantovým kritériem pro rozlišení profesionálního a amatérského sportovce. Drobnou výtku činím k používání zkratk právních předpisů bez vazby na konkrétní zákonné ustanovení (např. zkratka OZ na str. 1) a používání velkého písmene na začátku názvu zákona (např. Živnostenský zákon na str. 1 či Za chybu je třeba považovat i to, že odkazuje-li současně diplomant na více poznámek pod čarou, neodděluje čísla čárkou a mezerou (např. str. 10 a 12).

g) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K zodpovězení při obhajobě, bude-li k ní diplomant připuštěn, předestírám diplomantovi nad rámec otázek předestřených výše k zamyšlení i následující otázky:

1. Za jakých okolností může být profesionální sportovec v postavení podnikatele, osoby vykonávající nezávislé povolání nebo zaměstnance?

2. Jaké hlavní rozdíly jsou mezi postavením sportovce jako podnikatele, osoby vykonávající nezávislé povolání a zaměstnance?
3. Lze mezi sportovci odlišovat v závislosti na tom, zda jsou v postavení slabší strany?

7. Závěrečné hodnocení

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

S ohledem na výše formulované výhrady formálního a obsahového charakteru a zejména s ohledem na skutečnost, že nejméně u jedné subkapitoly diplomant velmi závažně porušil pravidla práce se zdroji, navrhuji práci vrátit diplomantovi k přepracování. Při přepracování by bylo vhodné, aby v práci diplomant formuloval odpovědi na výše uvedené otázky.

V Praze dne 17. prosince 2021

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.

oponentka diplomové práce